

## به ناوی خودای گهوره و میهره بان



پوختهیهک له هه ندیک دهرمانی ئافره تان ( النسائية )  
و چاره سهری هۆرمۆناتی ئافره تان و پیاوان

ئهم کۆمه له دهرمانه که له شێوهی pdf دانراوه یارمهتی دهره  
بۆ ئهو خوێندکارانهی که له دهرمانخانهکان کار دهکهن  
و سه ره تایانه هیوادارم سوودمه ند بن



زانینی ئهم دهرمانانه و چۆنیتی به کارهێنانی واتایی ئه وه نییه  
به بێ راچیتهی دکتۆر بدریّت به لکو ئه مه ته نها گه یان دنی زانیاریه کانه

دیزاین و ریکخستنی

**Yassin H. Latif**

لێره وه سوپاس و پێزانین بۆ ئهو به رێژهی  
که ئهم کومه له زانیاریه به خشیوه

**SaFeen W. Hamadameen**



## Common gynaecology drugs and conditions

### زۆربوونی ئیسترۆجین

له ئافرهتدا دهبیته هۆی ئهستوربوونی مهك و ههستکردن به ئازار  
لهكاتی دهسلیدانی، ناریکی سوپی مانگانه، زیادبوونی کیش،  
خهوزپان، ههستکردن به ماندوویی و بیثاقهتی.

### هۆی کهمی ئیسترۆجین

له لهشی ئافرهتدا چیه و دهبیته هۆی چی؟  
/وهلام

هۆیهکهی بوونی کیش له هیلکهدان، سوپی مانگانه، نهشتهرگهری هیلکهدان  
دهبیته هۆی وشکبوونهوهی  
(پیس-چاو-زئ Vagina)

دابەزینی کالسیۆم که ئەمەش دهبیته هۆی پوکانهوهی ئیسک،  
توشبوون به ههوکردن له مندالدان و ملی مندالدان واته (Uterus-Vagina)  
-قژ ههلوهرین و دهركهوتنی زیكهو ناریکی سوپی مانگانه و نهزۆکی.



## Common gynaecology drugs and conditions

( Progesterone ) پرۆجیسترۆن

له لایهن هیلکهدان دهردهدریټ بهلام سههرهکی نیه وهک ئیسترۆجین  
ئهوهش بهرپرسه له ریکخستنی سوپی مانگانه  
وزیادکردنی ئەستوری ناوېۆشی منداڵدان.

ئافرهتанда زۆربوونی پرۆجیسترۆن له لهش دهبیته هۆی  
دهرکهوتنی کیس لهسهه هیلکهدان و ماندویی

کهمی پرۆجیسترۆن له لهشی ئافرهتدا دهبیته هۆی  
، نهزۆکی، نارێکی سوپی مانگانه  
خهموکی، قلقى، سههرئیشه.  
له دووگیاندا دهبیته هۆی زیادبوونی کیش و  
ههندیک جار لهبارچونی منداڵهکه.



## Common gynaecology drugs and conditions

هۆرمۆن: ماددەى كىمىيائىيىن لە لاىەن رېژىئەكانى لەش دەردەدرىن  
بۆ كۆنترۆل كردنى فرمانەكانى لەش وەك  
( زۆربوون و گەشە و ھەستكردن بە ماندووى و برسىبوون ..... ) .

لە ئافرەتدا ( Ovary ) ھىلكەدان  
بەرپرە لە دەردانى هۆرمۆنى  
( testosterone , progesterone , Estrogen )  
ھەروەھا ئەدرىنالىنە رېژىئەش بەرپرە لە كۆنترۆلكردنى  
هۆرمۆناتى جنسى و كۆرتيزۆن .

( Estrogen ) ئىستروژىن  
لە لاىەن ھىلكەدان دەردەدرى بەرپرە لە زۆربوون و گەشە  
رېكخستنى سوپى مانگانە . ھەروەھا ئامادەكردنى لەش  
و مندالەدان بۆ دووگيان بوون .



## Common gynaecology drugs and conditions

( Testosterone ) تېستۆستېرۆن

هۆرمۆنیکه له پیاواندا ههیه رۆلی ههیه له گهشه  
ئەندامهکانی لهشی پیاوان ههروهها دهركهوتنی  
نیشانه دووهمیهکانی وهك دهركهوتنی مووی پوخسار

زۆربوونی تېستۆستېرۆن له لهش دهبیته هۆی چی؟  
له لهشی پیاودا دهبیته نهزۆکی، گهورهبوونی  
ئەندامهکانی لهش، ههروهها گهر زیاد له بری پیویست بی  
دهگۆریت بۆ **Dihydrotestosterone**

دیهایدرۆ تېستۆ سترۆن Dihydrotestosterone  
ئەندروۆجینی بههیزه له پیاواندا دهبیته هۆی گهورهبوونی پرۆستات  
وقژههلوهرین. ههروهها هۆی بهشیکی قژههلوهرین دهگهڕێتهوه  
بۆ تېستۆستېرۆن.

له لهشی ئافرهتدا دهبیته هۆی :  
دهركهوتنی زیپكه و موی زیاده له لهش و دهم و چاو.  
ناریکی سووری مانگانه.  
دروستبونی کیس لهسهر هیلکهدان  
گۆرانی دهنگ و دهركهوتنی زیپكه و  
ههلوهرینی بهشی بێشهوهی سههر (نیوچهوان).



## *Common gynaecology drugs and conditions*

که مېونه وهی تیسټۆستیرۆن له پیاواندا ده بێته هۆی چی؟  
که مېوونی ئاره زووی سیڤکس  
که مېونه وهی دروستبوونی سپیرم (نه زۆکی)  
که مېونی گه شهی ماسولکهی لهش و داخووانی ئیسک  
له پیاو و ئافره تیشدا.  
ئه ستوربوونی مه مک





## Common gynaecology drugs and conditions

### Estrogen drug

#### -Estradiol(Estrofem)-Ethinyl estradiol

بۇ ئەو كەسانە بەكاردى كە ئىستروژىن كەمە  
وە بۇ بەھىزكردنى ھىلكەدان ، بۆرىكخستنى سوپى مانگانە،  
بۇ كىسى ھىلكەدان، بۇ داخورانى ئىسك

كارىگەري لاوھكى

كۆبۈنەوھى ئاۋ لە پىيەكان (edema)

شېرپەنجەي ( رەھم و مەمك )، بەرزكردنەوھى زەخت،

/تېببىنى

زىاتر ئەو كەسانەي تەمەنيان سەروو 45 سالە ئىستروژىن وەردەگرن  
ئەمەش بەھۆي نەمانى سوپى مانگانە توشى داخورانى ئىسك  
و كىشەي كەمى ئىستروژىن دەبن،

نېشانەكانى نەمانى سوپى مانگانە

لەرز و تا، ئازارى چۆك بەھۆي كەمى كالىسيۇم دروستبونی كىشە لە رەھم

ئەو كەسانەي دەرمانى ئىستروژىن بەكاردىن

نابى زەخت و شەكرەي ھەبى



## Common gynaecology drugs and conditions

### Estrogen drug

#### ( Clomid ) - clomifene

به کاردیت بۆ بههیزکردنی هیلکه دانی ئافرهت ، ههروهها  
هانی دهردان و گهشی هۆرمۆن دهات به تایبته هۆرمۆنی

FSH ( follicle stimulating hormone)

LH (luteinizing hormone)

که رۆلی گرینگیان ههیه له پێگه یاندنی هیلکه ی ئافرهت

Ovulation.

له پیاودا.

FSH

هانی زیادکردن و به رهه مهینانی سپێرم دهات وه

LH

هانی زیادکردن و به رهه مهینانی تیستۆستیرۆن دهات.

تیبینی /

کلۆمید: Clomid

بۆ دووگیان نابیت چونکه زیان به کۆرپه له دهگهیه نیت

و بۆ شیرده ریش نابیت چونکه به رهه مهینانی

شیر کهم دهکاتهوه.

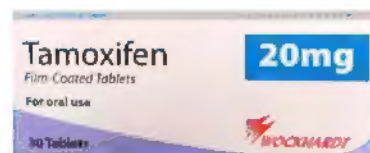




## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiestrogen drug

**Receptor antagonist**  
(*Tamoxifene* , *Raloxifene* )



**Other agonist : ( *Danazol* )**

**Aromatase inhibitor :**  
(*Letrozole*, *Anastrozole* , *Exemestane* )



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiestrogen drugs

( *Tamoxifen , Raloxifene* )

به کاردین بو شیرپه نجه ی مه مک:

*Breast cancer*

به کاردین له پیاو و ئافره تان، بو داخو رانی ئیسک ههروهه ها بو  
کهوره کردنی ماسولکه له لایه ن یاریزانانی لهش جوانی.

کاریگه ری لاوه کی

*Tamoxifen:*

تیکچونی فسیولۆجی لهش، کهوره کردنی هیلکه دان ، سه رئیشه ،  
ماندویی ، هیلنچ ،قه بزی ،که مبونی چه زی جنسی.



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiestrogen drugs

#### Danazol

بهكاردى بۆ لاوازى رحم و لاوازى مهمك واته ههبوونى كيس  
له سنگ و مهمك

( *fibrocystic breast disease* ) .

ههروهه بۆ ئهوانهش بهكاردى كه شانهكانى ناو رحميان

لهدمرموهى رحم كهشه دمكات

( *endometriosis* )

بۆ خويندهربوون.

/تېيىنى

بۆ دووگيان و شيردهر نابى ههروهه ئهوانه نهخوشى جگهر

و گورچيلهيان ههيه نابى بهكارى بىنن.



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiestrogen drugs

( *Letrozole*, *Anastrozole*, *Exemestane* ):

بەکار دىن بۇ كرى و خانە شىزپەنچەى سىنگ و مەمك *breast tumor*  
، وە بۇ نەزۇكىش ئەمەش لەڭكەى *Ovulation induction*  
بۇ كىسى ھىلكەدانىش بەكار دى، وە بەكار دى بۇ چارەسەرى حالەتى *gynecomastia*  
لەپياوان ئەم حالەتە دەبىتە ھۆى ئەستوربون و گەورەبوونى شانەكانى سىنگ ،  
وە بۇ زيادكردن و بەھىزكردى سىڭرمى پىاو بەكار دى.



/تېببىنى

لەنزىمى *Aromatase*

بەرپرسە لە بەرھەمھىنانى ئىستروژىن بەمەش *Letrozole*  
ئەو لەنزىمە بلۆك دەكات بۇ چارەسەركردنى  
ئەو خانە شىزپەنچەى كە بەھۆى *Estrogen* دروستبوو.



*Anastrozole* ئەم دەرمانە

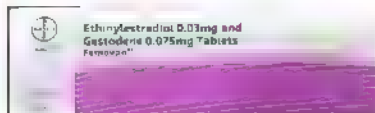
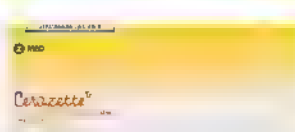
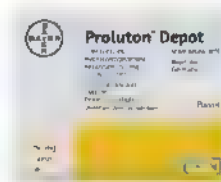
زۆر بەكار دىت لە لایەن ياريزانانى لەش جوانى  
بۇ رېڭخست و دروستكردى ماسولكە.



## Common gynaecology drugs and conditions

### Progesterone drug

- 1- hydroxyprogesterone ( Primolut Depot)
- 2- progesterone(Cyclogest)
- 3- Norgestrel (ovral)
- 4- Levonorgestrel(I pill , Navela)
- 5- Norethisterone (primolut-N)
- 6- Desogestrel (cerazette)
- 7- Dydrogesterone (Duphaston)
- 8- Gestodene
- 9- Drospirenone
- 10- Medroxyprogesterone ( provera).
- 11-Dienogest ( Visanne )



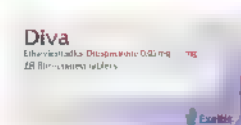
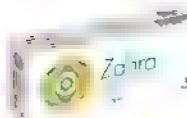
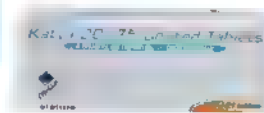
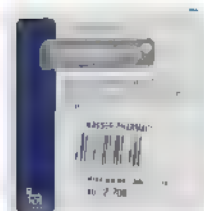
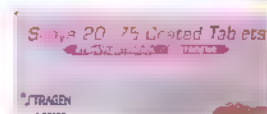


## Common gynaecology drugs and conditions

### Progesterone drug

#### Other combined oral contraceptive:

- **Levonorgestrel+ethinyl estradiol**(Microgenon, Femexin ,Ovocept)
- **Norgestrel+estradiol** ( Progyluton )
- **Deigestrel+ethinyl estradiol** (Marvilon, Ciclomex )
- **Gestodene + ethinyl estradiol** (sanya, katya)
- **Estradiol + Norethisterone** (Trisequens)
- **Cyproterone+ ethinyl estradiol** (Diane , Dianetite, Clairette) .
- **Drospirenon+ethinyl estradiol** (Yasmin,Zahra, Diva, Warda, Allegría)



## Common gynaecology drugs and conditions

### Progesterone drug

#### هەندىك لە بەکارهێنانەکانى ئەم گروپە دەرمانە

- 1- بەکاردين بۆ دواخستنى سوپى مانگانە و رىکخستنى سوپى مانگانە (تەنظيم) يان پىشخستنى سوپى مانگانە.
- 2 - بۆ ڤىگىرى کردن لە دووگيان بوون ( منع حمل).
- 3- بۆ سکپىرى لەناکاو ( Emergency contraception ) .
- 4- بۆ لاڤردنى مووى زىادەى لەش کە بەهۆى تىکچوونى هاوسەنگى هۆرمونات .
- 5- بۆ جىگىر کردنى مندالدان ( تثبيت حمل ) لەڤىگەى بەهيزکردن و توندکردنى ناوپۆشى مندالدان
- 6- بۆ دابەزاندای کيش، نەزۆکى .
- 7- بۆ خوینبەربوونى ناسايى ( Abnormal bleeding ) .
- 8- بە ڤى ( زور بۆ چارەسەرکردنى شىڤەنجهى رەحم .

#### کارىکەرى لادەکى ئەم گروپە دەرمانە

- ( قەلەقى . قەلەوى . ژانەسەر . نازارى سىنگ .  
هیلنج و ڤشانەوه . دلەکزی . قەڤزى .  
سکچوون . نازارى جوومگە . تىکچوونى خەو ... )



## Common gynaecology drugs and conditions

### Progesterone drug

#### تېبىنى :

دەتوانىن دەرمانى

Progesterone

بەتەنيا بۇ پىگىرى كىردىن لە سكېرى **مىع** بەكارىيىنى

بەلام Estrogen نابى

واتە مەرجه بە ( تىكەلە بىت combination ) بىت

نىنجا بۇ پىگىرى كىردىن لە سكېرى **مىع** بەكارىيى.

#### Cyproterone(androcure)

بۇ پىرموىى ناسروشتى بەكارىيى

2mg

هەروەها

10mg

بۇ چارەسەركىردىنى ھۆرمۆنى تىستۆستىرپۇن و مىع بەكارىيى

چونكە ئەو ماددە دژە ئەندروجىنە و لەھەمان كاتدا سىفاتى

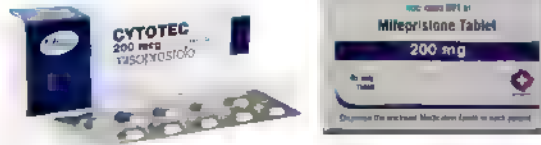
پىروجىستىرپۇنى ھەيە، قوۋەتى 50mg يىش بەكارىيى.



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiprogesteron drug

**Misoprostol (cytotec)**  
**Mifepristone .**



به كاردى بۆ كرداری Abortion  
مندال

ههروهها بۆ بههيزكردنى ناوپۆشى گهده و بۆ برينى گهدهش به كاردىت.  
بۆ فریدانى پارچهى كۆرپه له كه له مندالدان مابیته وه دواى له بارچوونى مندال،  
بۆ دروستكردنى ژانى دهستكرد له كاتى مندالبوون

**تیبینی :**

بههيج شىپوهيهك بهبى راپیتهى دکتۆرى ئافرهتەن نادریته نهخۆش



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiprogesteron drug

**تېببىي :** چۆنەتەي بەكارھىيئەت دەرمانى پروجىستېرون بۇ دىزى دووگيان بوون و رېكسىستى سۈرى مانگانە ( منع و تنظيم دورة الشهرية).

بۇ رېكسىستى سۈرى مانگانە

( @Zahra-Warda-Yasmin -Progyluton-Diane Allegria - Clairette )

بەكاردىن لە پىنچەم رۆزى سۈرى مانگانە دە دواتر دووھەم سۈر دووبارە دەبىئ لە پىنچەم رۆزە دە بەكە بخوات رۆزى يەكجار ھەموو رۆزى لە ھەمان كاتدا بىخوات.



نۆرېستېرۋون ( Norethisterone 5mg )

ناسراو بە Primolut N ®

بۇ دواخستى سۈر مانگانە ،

مەرچە 3 تا 5 رۆز پىش سۈرى مانگانە بەكە بەكارىيىتى

رۆزى دووجار .دەتوانى 15 رۆز تا 20 رۆز سۈرەكە دواىخەي





## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiprogesteron drug

**تېببىي :** چۆنەتەي بەكارھىيئەت دەرمانى پىرۇجىسترون بۇ دىزى دووگان بوون و پىكسىستى سوپى مانگانە ( منع و تنظيم دورة الشهرية).

بۇ تاخىر بوونى سوپى مانگانە و بوونى ئازار و نەبوونى سوپ دەپى  
Provera ( Medroxyprogesterone 5mg)  
و ەربگىرەت رۆزى دووچار تا دەكەوئە سەر سوپى مانگانە .



«بۇ جىگىر كىردى مىئادان ( تثبیت حمل )

دەرزى Primolut Depot

يان Duphaston ھەب بەكاردەت.

Hydroxyprogesterone ( Primolut Depot®).

– Dydrogesterone (Duphaston®) .



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antiprogesteron drug

**تييىنى :** چۇنيەتى بەكارھىيىتى دەرمانى پىروجىسترون بۇ دىزى دووگيان بوون و پىكسىتىنى سوپى مانگانە ( منع و تنظيم دورة الشهرية).



**ئاگاداربىن ئەم دەرمانى بەن سەلامەت نىن بۇ ئەم كەسانە**



ئەم كەسانە نەخۇشى دىيان ھەيە  
، زەخت ، كۆلسترون، خەمۆكى، شىقىقە، نەخۇشى جگەر.



ئافرەتى دووگيان و شىردەر واپاشترە ( منع طبيعي) بەكاربىن  
يان ئەم ھەبانە تەنھا پىروجىسترون يان تىدايە  
، چۈنكە ئىستىروجن كاريگەر دەبى لىسەر كورپەلە و  
رەنگە بەرھەمھىيىتى شىرىش كەم بىكاتەو.



## Common gynaecology drugs and conditions

### Androgen drug

**Testosteron (Androgen) drug :**

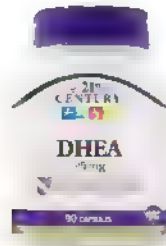
- ① **Natural androgen from testis > ( testosterone ) ,  
(dihydrotestosterone) (DHT)**

**From adrenal cortex > ( Dehydroepiandrosterone(DHEA) )  
(androstenedion).**

② **Synthetic androgen :**

**(Testosterone undeconate), ( Methyltestosteron ) ,  
(Mestrolone (proviron®)**

- ③ **Other drug > Nandrolone.**



## Common gynaecology drugs and conditions

### Androgen drug



بەکارهێنان :

DHEA

هۆرمۆنى دژە پیربوونه  
(antiaging hormone)

لەئافره تاندا بەکار دى بۆ بەهێزکردنى هێلکەدان. نەزۆكى . پێگەياندى هێلکە.  
لەپیاواندا بۆ تاقە (منشط جنسي) بەکار دى .

\* بۆ گەشەى ئەندامەکانى پیاو

، بۆ لاوازی جنسى، پۆلى هەيە لە دروستکردنى سپېرم ،  
زیادکردنى گەشەى ماسولکەى لەش. بۆ پۆماتيزم و سۆفانیش بەکار دین.  
\*

بۆ چارەسەرکردنى گەمخوینى بەهۆى نەخۆشیەکانى گورچیلە  
و بۆ شێرپەنجەى تەشەنەکردوو. بۆ گەمبۆنەوهى سپېرم ،  
زیادکردنى گەشەى ماسولکە و پۆماتيزم و سۆفان.

**کاربگەرى لاوهکى**

التهابى پڕۆستات، زىپکە ، زیادبوونى مووى لەش ، ئەستوربوونى سینگ و مەمک



## Common gynaecology drugs and conditions

### Antitestosteron(antiandrogen):

- ① Receptor antagonists : (Flutamide , bicalutamide (Casodex®) ) .
- ② 5-alpha reductase inhibitor: Finasteride .
- ③ Synthesis inhibitors : Ketoconazol .
- ④ Cyproterone , spironolactone.

به کارهينان

( bicalutamide , flutamide )

به کارديت بو شيرپه نجه ي پرؤستات ته شه نه کردوو .  
بو چاره سهرى پر مويى ناسروشتى به کاردى.



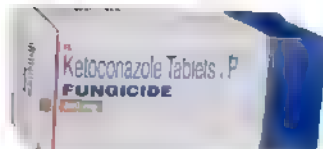
( finasteride ) ® Prostacare

بو چاره سهر کردنى گه وره بوونى پرؤستاتى (حميد)  
ته شه نه نه کردوو . بو رووتانه وهى قرى سهرى پياوان به کاردى.



( Ketoconazole )

دژه فطريات به لام وهك دژه نه ندرؤجينيش  
( antiandrogen )



به کارديت.





## Common gynaecology drugs and conditions

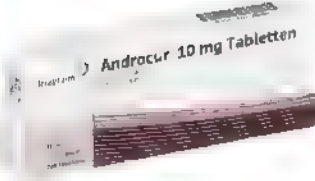
### Antitestosteron(antiandrogen):

- ① Receptor antagonists : (Flutamide , bicalutamide (Casodex®) ) .
- ② 5-alpha reductase inhibitor: Finasteride .
- ③ Synthesis inhibitors : Ketoconazol .
- ④ Cyproterone , spironolactone.

به کارهينان

#### ( Cyproterone ) ®Andrucure

به کارديت بو زيادبووني له راده به دهري ئاره زووي سيکسي له پياواندا.  
وهک ئازارکه مکهره وه بو شيرپه نجهي پيشکه وتووي پرؤستات،  
پرمويي ناسروشي له ئافره تان و زيکهي توند.



#### ( Spironolactone ) ®Aldactone

خوي له گروپي ميزيکه ره کانه (مدررة) بو دابه زاندني زهخت  
له هه مان کاتدا بو قز هه لوه رينيش به کاردي  
چونکه دژه نه ندرو جينيشه ( Antiandrogen ).



## Common gynaecology drugs and conditions



### *methylergometrine ( Methergin<sup>®</sup>)*

. به کاردیت بۆ راگرتنی خوین دواى له دایکبوون منداڵ  
ههروهها راگرتنی خوین دواى له بارچوونى منداڵ .  
له ڕێگه‌ی گرزکردن و په‌فکردنی ماسوله‌که‌کانی منداڵدان  
وا ده‌کات خوینبه‌ربوون که‌م بکاته‌وه‌.



### *isoxsuprine Hcl( Duvilane<sup>®</sup> ,Duvadilan<sup>®</sup>)*

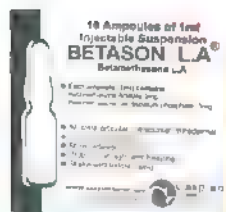
به‌کاردیت بۆ خاوکردنه‌وه‌ی ماسوله‌که‌کانی منداڵدان  
و لوسه‌ ماسوله‌که‌،  
هه‌روه‌ها فروانکردی ملوله‌کانی خوین .  
هه‌روه‌ها به‌کاردیت پێش منداڵبوون .



زۆر جار له‌ کۆتاییه‌کانی هه‌فته‌کانی دووگیانی یه‌کێک له‌م دوو ده‌رزیه  
که‌ له‌ گروپی ( Corticosteroid ) ن نه‌نوسریت بۆ ئافره‌تی دووگیان بۆ  
ڕێگری کردن له‌ هه‌ناسه‌ته‌نگی بوونی کۆربه‌له‌.

### *\* Dexamethasone ampule*

### *\* Betamethasone ampule*



## Common gynaecology drugs and conditions

### *Tranexamic acid ( Cyclokapron®)* ئەم دەرمانە لە گروپى antifibrinolytic



بەکار دێت بۆ ئەھێشتنى خوێن بەربوون ( نضيف )  
بۆ نمونە لەکاتى سوورى مانگانە دا .  
پاڤرتنى خوێن بەربوون لەکاتى دەرھێنانى ددان  
لەکاتى برینداربوون دا  
بەکار دێ لەکاتى خوێن بەربوونى لووت، ناو سڤ، سڤيەگان، بۆرى ميز دا

### *Cabergoline ( Dostinex ®)*



بەکار دێت بۆ چارەسەرى ھەندىک کڤشەى سوورى مانگانە  
ھەر وەھا بۆ چارەسەرى ناتەواوى ھۆرمۆناتى ئافرەتان  
بە تايبەت ھۆرمۆنى Prolactin  
ھەر وەھا بۆ چارەسەرى ھەندىک کڤشەى مەمکى ئافرەتان .  
ھەر وەھا بۆ پاڤرتنى شيرى ئافرەتانیشت بەکار دێ .

### *pitocin*



مادەى ئۆکسیتۆسڤڤن  
بە شێوەى دەرزى بەردەستە، ھەر وەھا  
بۆ ھاندانى منداڵبوون و بۆ خوێن بەربوونى  
دواى منداڵبوون بەکار دێت.



## Common gynaecology drugs and conditions

### ههوکردنی ئافرهتان

بسی جۆری به ناوبانگی ههوکردن ههیه بریتین له:  
مشهخۆر Trichomonas, به کتريا Bacterial, که پروو Fungai

### ههوکردنی که پرووی

کاندیداز candidiasis

بلوترین ههوکردنی زویه خوران و ههوکردن له زێ و کۆنه ندامی زاوژیدا,  
curde viscous white discharge

واته خوران و سوتانو سووربوونه وه لهو شوینهی که دهردانی سپی تیدا به  
کاندیدا candida له بنه پهدا به شیکه له فلورا ئاساییه کانی زێ  
و ناوچه کانی تری لهش به لām له هه ندیک حاله تدا ده بیته  
گه شهیه کی نااسایی و دروستبوونی لهم نیشانانه

به ساده بی دژه که رووه کان به هه موو جۆره کانیانه وه,  
لۆکالی له شیوه ی کریم, شاف (تخامیل),  
یان که پسوول هه موویان به ک کارده کهن

- 1- Econazol supp once befor bed.
- 2- Miconazol supp or cream once befor bed.
- 3-clotrimazol supp or cream once befor bed



## Common gynaecology drugs and conditions

### ههوکردنی ئافرهتان

بسی جۆری بهناوبانگی ههوکردن ههیه بریتین له:  
مشهخۆر Trichomonas, بهکتریا Bacterial, کهروو Fungai

#### 4- Fluconazole

#### 5 sodium bicarbonate soap

#### ههوکردنی کهرووی

بۆ فلۆکۆنازۆل, ژهمه دهرمانهکهی بۆ ههوکردنی کهرووی زی بهم  
شێوهیه دهبیئت:

*uncomplicated : 150mg one single dose.*

*complicated : 150mg every 3 day doses*

*recurrent : 150mg daily for 10 days then once weekly  
for 6 .3 month*



### غسولهکان

ههوکردنی کهپوهکان چهزبان له ناوهندی ترشه, بۆیه غسولی بنهپهتی بهکاردههینین  
بۆ نههینشتنی ههوکردنهکه. باوترین و سادهترینان بریتین له سوودیۆم بیکاربۆنات,  
جا له شێوهی سابوون بیئت یان قۆمی لۆشینی ئامادهکراو وه pH بۆ ژۆربهیان ئامادهیه  
لێره دا غسولی بنهپهتی بۆ ماوهیهکی دیاریکراو لهسهری بمیینتهوه,  
تا نهو کاتهی ههوکردنهکان دهپۆن. بۆ نموونه ههفتهیهک,  
چونکه بهردهوامبوون لهسهری لهوانهیه بیئته هۆی ههوکردنی .





## Common gynaecology drugs and conditions

### ههوکردنی ئافرهتان

بسی جۆری بهناوبانگی ههوکردن ههیه بریتین له:  
Fungai, بهکتریا Bacterial, کەپوو Fungal, Trichomonas

### ههوکردنی بهکتریا

دهردانی سپی, بۆنی ماسی ههوکردنی بهکتریا, واته لێزه دا خورانه که سووکتیه  
و ههوکردنه که نیشانهکانی زۆر دیار نییه, بهلام دهردراوهکان  
شلای پهنگی سپین و لهوانهیه پهش بن

### چارهسه

*Metronidazol (or Tinidazol)*

*Metronidazol vag gel: daily for five day*

*Clindamycin vag gel: daily for 7 day*



## Common gynaecology drugs and conditions

### ههوکردنی ئافرهتان

بسی جۆری به ناوبانگی ههوکردن ههیه بریتین له:  
مشهخۆر Trichomonas, به کتريا Bacterial, کهروو Fungai

ههوکردنی مشهخۆر مشهخۆره. ئهم ههوکردنه توندتره و نیشانهکانی بههیزترن

گرنگترین تایبهتمهندی ئهمه پهنگی دهر دراوهکانه به پهنگی زهرد یان سهوز  
ههروهها زۆرن و شلهیهکی سووکن له گهڵ بوونی  
سووربوونهوه و ههوکردن له ناوچهکهدا. نهخۆشی تریکۆمۆنیا به پێچهوانهی  
کهروو و به کتريا ( دواى هاوسهرگیری به شیوهیهکی بهرچاو زیاتر باو دهبن)

### چارهسههر

*metronidazol or tinidazol :2g(4tab) together as single dose Or  
Metronidazol 400mg twice daily for 5-7 day*

